

Крисюк Л.М.,*к.е.н., доцент,**доцент кафедри фінансово-економічної безпеки, обліку та аудиту,
Одеський національний морський університет***Москвіченко І.М.,***к.е.н., доцент,**доцент кафедри менеджменту, маркетингу і логістики,
Одеський національний морський університет***Стаднік В.Г.,***старший викладач**кафедри менеджменту, маркетингу і логістики,
Одеський національний морський університет*

ВПЛИВ АСИМЕТРІЇ ІНФОРМАЦІЇ НА РИНОК ПІДПРИЄМСТВ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ

Анотація. У статті досліджено теоретичне питання рівня впливу асиметрії інформації на ринки. Сформульовані науково-практичні рекомендації, спрямовані на усунення впливу інформаційної асиметрії на ринок портових послуг. Дана оцінка ринку перевалки зерна. Виявлена інформаційна асиметрія щодо проектів споруджуваних і планованих зернових терміналів (потужностей) та наявності зернової вантажної бази. Виявлені наслідки зростаючого впливу асиметрії інформації на економічні процеси.

Ключові слова: асиметрія, інформаційна асиметрія, ринок, портові послуги, перевалка зерна.

Постановка проблеми. Останнім часом проблеми несиметричного розподілу інформації між учасниками різних ринків стали предметом багатьох наукових досліджень. Напрями та результати діяльності морського порту визначаються значною мірою за допомогою наявної системи управління інформацією. Як об'єкт управління морські порти через галузеву специфіку мають цілий ряд особливостей. Перш за все це виражається в необхідності врахування впливу наслідків непередбаченого вибору управлінських рішень як тактичного, так і стратегічного характеру не тільки на результати господарської діяльності самих морських портів, але й на тісно пов'язані з ними постачальників, споживачів і перевізників вантажів. В цьому випадку будь-які помилки в інформації можуть призвести до уповільнення економічного і соціального розвитку того чи іншого пов'язаного з діяльністю морського порту суб'єкта, до зниження рівня ефективності його діяльності, погіршення екологічної обстановки та інших негативних результатів.

Ефективність діяльності та конкурентоспроможність морських портів підвищуються за ступенем зниження можливостей для опортуністичної поведінки операторів морського перевізного процесу та зменшення транзакційних витрат в результаті усунення інформаційної асиметрії за рахунок мінімізації витрат ресурсів на пошук інформації, контракцію, а також забезпечення максимально можливою мірою транспарентності роботи всіх агентів, які співпрацюють, що є передумовою для зростання соціально-економічних вигод від діяльності морського транспорту та його інфраструктури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теорія ринків з асиметричною інформацією почала стрімко розвиватися з кінця

минулого століття. Основи цієї теорії були закладені в працях лауреатів Нобелівської премії з економіки Дж. Акерлофа [21], М. Спенса [23] та Дж. Стигліца [19]. Ця проблематика стала однією з центральних у дослідженнях з другої половини ХХ століття. Визнаючи несиметричний розподіл інформації неминучим, багато дослідників зосереджують увагу на пошуку адекватних засобів подолання цієї вади, зокрема на ринку портових послуг [2; 11; 12]. Сучасна світова фінансово-економічна криза актуалізувала наукові дискусії щодо побудови адекватної системи регулювання інформаційної асиметрії ринків [23; 24]. В Україні лише останнім часом з'явилися поодинокі публікації, в яких розглядається проблема несиметричного розподілу інформації на ринках [4; 7; 15; 20].

Питання класифікації асиметрії інформації висвітлені у праці І. Кривцуна [6], а її наслідки для ринку відображені у роботах Х.Р. Веріана [24] та Дж. Сломана [16]. Крім того, вплив асиметрії інформації на функціонування ринків досліджували С. Авдашева [14], Д. Дмитрієв [15], Дж. Ерроу [22], Дж. Міррліс [9], Н. Розанова [14], Дж. Стіглер [18] та інші науковці.

М. Спенс [23], розробляючи методи подолання негативних наслідків асиметрії інформації, запропонував концепцію ринкових сигналів, яка допомагає краще зрозуміти поведінку суб'єктів ринку. Дж. фон Нейман і О. Моргенштерн спиралися на класичні уявлення про об'єктивний характер ймовірності, які змінилися в другій третині ХХ століття. Основою для подальшого розвитку теорії вибору в умовах ризику і невизначеності стала концепція суб'єктивної ймовірності Ф. Рамсея і Б. де Фінетті [5].

Ґрунтуючись на проведеному аналізі робіт, бачимо, що дослідження як вітчизняних, так і зарубіжних науковців висвітлюють окремо питання щодо привабливості зарубіжних товарних ринків і впливу асиметрії інформації на рівновагу ринків. Проте не існує досліджень, присвячених аналізу привабливості зарубіжних товарних ринків з урахуванням інформаційної асиметрії.

Мета статті полягає в теоретичному обґрунтуванні та вивченні впливу асиметрії інформації на оцінку привабливості ринку портових послуг.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Основні проблеми асиметрії інформації, що призводять до зниження рівня використання потенціалу морського торгового порту, можна умовно розділити на інституційно-зовнішні, що виникають поза порту і зазвичай знаходяться поза сферою його

впливу, і внутрішні, які відбуваються всередині нього самого, на які він може вплинути. Подібне розділення дає змогу сфокусувати і оптимізувати зусилля, спрямовані на формування і успішне виконання ринкової стратегії морського торгового порту як однієї з важливих інфраструктурних ланок транспортної системи.

Для усунення інформаційної асиметрії ринку портових послуг необхідна тісна взаємодія між учасниками окремих технологічних процесів або економічними агентами (в цьому випадку йдеться про операторів та менеджерів морського перевізного процесу), які з метою зниження транзакційних витрат під час виробництва портових послуг об'єднуються в єдине ціле.

Виклад основного матеріалу дослідження. Асиметрія, на відміну від власне неповноти інформації, може призвести до різкого зниження суспільного добробуту внаслідок виникнення несприятливого відбору. Несприятливий відбір – це зміни на ринку, викликані тим, що внаслідок неможливості отримання повної інформації про якість чи характеристики продукції товари низької якості (товари без додаткових характеристик) витісняють товари високої якості (товари з додатковими характеристиками). [24] Це суперечить основним принципам концепції TQM, які орієнтовані на задоволення потреб споживача [10].

Міжнародний досвід свідчить про те, що високи позиції на ринку досягають компанії, товари та послуги яких відповідають світовому рівню якості. На транспорті істотно змінилися стосунки перевізників і користувачів транспортними та портовими послугами і продовжують змінюватися, пристосовуючись до ринкових умов. Це відбувається у зв'язку зі змінами форм власності на засоби і предмети праці, в трудових стосунках працівників підприємств транспортного комплексу, в тарифній політиці і стимулюванні праці, в підходах до оцінки загалом ефективності роботи транспорту, діючого в умовах жорсткої конкуренції [17].

Зовсім іншого значення набуває досліджувана проблема в даний час. Підвищення якості перевезень вантажів, зниження тарифів і фрахтів, поліпшення транспортного обслуговування вантажовласників створюють сприятливі передумови для запобігання спаду виробництва в інших галузях, підвищення ефективності суспільного виробництва загалом.

Необхідно розуміти, що ніяка послуга не може бути нав'язана споживачу. Поняття якості транспортно-експедиторських чи портових послуг нерозривно пов'язане з потребами та запитамі клієнтів, процес надання таких послуг має відштовхуватись від потреб клієнтів. Клієнт повинен мати можливість вибору. Послуга тільки тоді буде по-справжньому якісною, коли споживач має можливість вибрати для себе тільки дійсно необхідні йому операції з усього широкого спектру пропонованих послуг.

Але асиметрична інформація на ринках стає можливою завдяки тому, що ніхто не може виокремити ринок із неякісною та якісною продукцією. Може статися так, що розмір прибутку продавця низькоякісних послуг виявиться більше прибутку продавця високоякісних послуг, а продавці якісних послуг будуть отримувати низький прибуток або зазнавати збитків, через що будуть змушені піти з ринку або, що найімовірніше, знижувати якість пропонованих послуг.

Подібна ситуація неминуха за будь-якого типу очікувань покупця. Коли його очікування пов'язані з тим, що на ринку переважають низькоякісні послуги, він все одно буде керуватися тим же принципом прийняття рішення – купувати більш дешеві послуги.

Якщо покупець неспроможний виявити дійсну якість послуги під час покупки, то він може зробити це в процесі її споживання. Якщо якість послуги визначається в процесі її

споживання, то це дає змогу покупцеві ідентифікувати продавців, і тим чіткіше, чим більше буде повторюваність покупок. Під час повторюваної взаємодії між продавцем і покупцем ступінь асиметрії інформації для покупця знизиться і він зможе диференціювати послуги продавців [13].

Асиметрична інформація охоплює практично всі ринки: страхування, фінансові, праці, послуг тощо, а також може створюватись навмисне, коли певний продавець або група продавців, поділивши між собою частини ринку за попередньою згодою, просують менш якісні послуги. Такі дії призводять до того, що гірші послуги будуть продаватися у більших кількостях.

Наприклад, вартість перевалки зерна (тобто його переміщення з вагонів в судно) в портах бере участь у формулі ціноутворення на зерновій культурі на всій території України, для всіх учасників зернового ринку, включаючи державу, виробників-аграріїв, експортерів, тваринників, переробників. При цьому ціна перевалки зерна із сертифікацією і сюрвеєм декларується портовими терміналами і коштує експортерам \$20–22 за тону, а в Євросоюзі – \$5,5–6,5/т [2]. Цінова політика стивідорного «картелю» на перевалку зерна в портах України призводить до штучного заниження закупівельних цін на зерно на всьому внутрішньому ринку країни, в результаті чого аграріям завдається шкода 18–20 млрд. грн. на рік.

Незалежні оператори, які спробують увійти на ринок послуг з перевалки зерна зі своїми інвестиціями в промислову і транспортну інфраструктуру України, наштовхуються на опір.

В науковій літературі виділяють такі чинники передумов інформаційної асиметрії, пов'язані з інформаційною невизначеністю [21; 23; 24]: за рівних умов (*ceteris paribus*) серед невеликих компаній рівень асиметрії вище, ніж серед великих; серед фірм-новачків вище, ніж серед зрілих, вже добре відомих фірм; серед фірм, за чиєю діяльністю не спостерігають зовнішні фінансові аналітики, вище, ніж серед спостережуваних аналітиками фірм. Суміжною ознакою є розмах варіації в аналітичних прогнозах щодо діяльності фірми, що вказує на підвищений рівень інформаційної невизначеності.

Під асиметрією інформації розуміється положення, за якого один суб'єкт ринку володіє більш важливою та/або більш повною інформацією, ніж інший зацікавлений суб'єкт ринку. У разі недостовірності інформації її перевірка вимагає додаткових витрат. Тому суб'єкт необов'язково прагне до більш достовірної інформації. Величезна кількість інформації не дає змогу зібрати і накопичити її всю через брак коштів, крім цього, суб'єкт може прийняти невірне рішення і зібрати нерелевантну інформацію. Всі суб'єкти ринку однаковою мірою не здатні відбирати, аналізувати і накопичувати інформацію про все, що їм зустрічається [1]. Однак на сучасному етапі розвитку економіки в умовах швидких змін зовнішнього середовища у суб'єктів ринку виникає більш гостра необхідність в достовірній повній ринковій інформації, симетрично розподіленій між агентами ринку. Симетрична інформація сприяє підвищенню конкурентоспроможності та більш повній реалізації економічних потенціалів суб'єктів. Одночасно нерівномірний розподіл інформації між агентами ринку обумовлено їх господарської відособленістю, породжує феномен асиметрії [24]. Асиметрія інформації є рисою, яка іманентно притаманна різним ринкам, а через їх специфіку вона володіє особливими характеристиками, формами прояву, напрямками впливу на агентів ринку. Вона перешкоджає прийняттю економічними суб'єктами оптимальних рішень і ефективному розподілу ресурсів, призводить до несприятливого відбору,

виникнення морального ризику (*moral hazard*) і створює можливості для реалізації опортуністичної поведінки сторін, збільшує транзакційні витрати [3]. На будь-якому ринку інформаційна асиметрія характеризується своєю специфікою, аналіз якої допомагає зрозуміти особливості процесу прийняття рішень його суб'єктами. Спостережуваний в суспільстві нерівномірний розподіл інформації, її неоднакова доступність для різних суб'єктів ринку, наявність нецінових інформаційних сигналів призводять до того, що одні суб'єкти отримують інформаційну перевагу перед іншими, що поступово трансформуються в економічну, соціальну або політичну перевагу. Результатами є недолік і недоступність ринкової інформації, що перешкоджають прийняттю оптимальних рішень. Інша проблема – нерівномірний розподіл наявної інформації серед учасників ринку, в результаті чого можливі серйозні деформації в поведінці продавців і покупців. У зв'язку з цим виникає необхідність розробки економічного механізму, спрямованого на зниження наслідків асиметрії інформації і підвищення ефективності функціонування галузевих ринків.

Розвиток ринку інформаційних послуг як фактора зниження асиметрії інформації може стати основою для прийняття рішень, що підвищують ефективність такого механізму, а також ефективність бізнес-процесів підприємств і галузей на ринках з асиметричною інформацією. Значимість інформації для прийняття рішень не потребує якогось особливого обґрунтування. Достатнім доказом є те, що припущення про повноту інформації приймалося як обов'язкове під час аналізу всіх основних мікроекономічних моделей ринку. Тим часом інформаційне забезпечення – досить складна проблема. Отримання практично будь-якої інформації пов'язане з витратами. Отже, прагнення до її отримання припускає порівняння витрат, пов'язаних з отриманням інформації, і додаткових вигод від її отримання. В яких би формах не виявлялися наслідки асиметрії інформації, всі вони свідчать про те, що асиметрія інформації чинить серйозний негативний вплив, що виражається в зниженні ефективності прийнятих учасниками ринку рішень, функціонування самого ринку і економіки загалом. Регулювання проблеми асиметрії інформації може проводитися на рівні оптимізації економічної системи загалом. При цьому ринкова інформація відіграє роль громадського блага, а її поширення – одна з найважливіших функцій суспільства. Тому визначальними засобами зниження асиметрії інформації є законодавче регулювання економічної діяльності, розвиток і підтримка державою діяльності громадських організацій – спілок (асоціацій) споживачів і виробників, соціальне страхування, організація інститутів інформаційного посередництва – кредитних бюро, що накопичують ретроспективну інформацію інституційного характеру. Ефекти інформаційної асиметрії поряд з транзакційними витратами є «дефектами мікроструктури» ринкових взаємодій суб'єктів економічної діяльності, що призводять до неоптимального розміщення ресурсів.

Так, на українському ринку по перевальці зерна намічається тенденція до зростання потужностей. Якби всі 36 проектів споруджуваних та запланованих зернових терміналів (потужностей) були реалізовані [11], то до 2020 року зернові потужності наших портів склали б понад 161 млн. тонн. Це більше, ніж нинішній вантажообіг всіх українських портів по всій номенклатурі вантажів.

Для реалізації такого обсягу планів немає вантажної бази. Якщо здійсниться найсміливіші прогнози Мінагропроду щодо подвоєння за п'ять років зернового експорту, то перевалювати у

2020 році українськими портами доведеться приблизно 70 млн. тонн зерна. Для цього з великим запасом вистачило б і реалізації 12 проектів, що вже будуються з потужностями 37,1 млн. тонн, в сумі з нинішніми потужностями наших портів в 60 млн. тонн, не враховуючи «резерв потужностей» у вигляді прямого варіанту, який за українськими портами оцінюється на рівні 10 млн. тонн [3]. Перевалка зернових за прямим варіантом все більш йде в минуле. У 2016 році в українських континентальних морських портах із загального обсягу в 35,7 млн. тонн хлібних вантажів було перероблено за прямим варіантом приблизно 2,5 млн. тонн, тобто близько 7% [8].

Все це означає, що велика частина проектів або зовсім не буде реалізована, або здійсниться в урізаному варіанті, ринок відреагує, зрозуміло, що найбільші шанси у проектів, до яких мають пряме відношення великі зернотрейдери, сільгоспвиробники, які спираються на власну зернову базу.

Досить ймовірний і варіант, коли, піддавшись впливу інформаційної асиметрії, учасники гонки з розвитку портових потужностей, не розраховувши ризику, можуть постраждати.

Асиметрію інформації є нерівномірний розподіл між учасниками ринку інформації про умови здійснення ринкової угоди та наміри один одного. Завдяки їй один учасник угоди може зловживати непоінформованістю контрагента. Подібні ситуації характерні для багатьох сфер у бізнесі, зокрема для страхування, кредитування, продажу товарів та послуг, якість яких складно оцінити до покупки [21]. Асиметрія, на відміну від власне неповноти інформації, може призвести до різкого зниження суспільного добробуту.

Традиційно серед ключових негативних ефектів асиметричного розподілу інформації виділяються негативний відбір (несприятливий відбір – проблема якості) – на ринку представлені товари різної якості, відомості про які доступні продавцям, але не покупцям, а отже, продавцям стає вигідно пропонувати більш дешевий товар низької якості за ринковою ціною.

Отже, інформаційна асиметрія призведе до несприятливого відбору, що відобразиться у повному припиненні угод із соціально відповідальними виробниками, хоча за умови повної інформаційної прозорості їхню продукцію могли купувати по ціні, що компенсувала б витрати як на виробництво, так і на проведення соціальних заходів. Існує два типи асиметрії інформації: приховані характеристики (одна зі сторін ринкової угоди має в своєму розпорядженні більш повну інформацію, ніж інша) і приховані дії (учасник ринкової угоди, що володіє більш повною інформацією, може вживати дії, неочікувані для менш поінформованого учасника).

Дуже різноманітні форми прояву впливу асиметрії інформації на ринок. Іноді асиметрія інформації може стати причиною формування ринкової влади продавців. Така ситуація склалась на ринку перевальці зерна. Оскільки отримання інформації пов'язане для покупця з додатковими витратами, то воно має для нього сенс тільки в тому випадку, якщо очікувані вигоди перевищать витрати на пошук інформації. Коли покупці не обізнані про розмір витрат, пов'язаних з пошуком інформації, і розмір вигід від її отримання, цим може скористатися продавець, встановлюючи ціну на продукт, вище рівноважної. Іншими словами, навіть на ринку досконалої конкуренції виникають ситуації, коли продавець може продавати товар за цінами, що перевищують граничні витрати виробництва [24]. Від асиметрії інформації страждає не тільки споживач. Приховані характеристики покупців часто стають причиною недоотримання прибутку навіть для фірм, які мають значну ринкову владу.

Висновки. Таким чином, асиметрія інформації робить істотний вплив як на поведінку учасників ринку, так і на механізм його функціонування. Залежно від ступеня асиметрії інформації зумовлені нею негативні наслідки можуть виявитися як в неоптимальному розподілі ресурсів, так і в неможливості встановлення ринкової рівноваги.

Вплив асиметрії інформації на ринку є його прихованою характеристикою, може спровокувати непередбачувані події, наслідками яких може стати крах ринку, зокрема на ринку перевалці зерна (після введення усіх прогнозованих потужностей), а це призведе до падіння цін на перевантаження та зростання конкуренції. А також втрати деяких гравців, які під впливом інформаційної асиметрії зазнали максимальних збитків. Ринок не можна повністю очистити від асиметричної інформації. Однак її впливи можна мінімізувати шляхом ринкових сигналів та морального навантаження на виробника.

Формування ринкових сигналів може відбуватися як за участю виключно підприємства, так і за допомогою заходів державних установ та комерційних посередників. При цьому держава повинна займатися більш широкими ініціативами, що створюють умови для усунення інформаційної асиметрії, а підприємство і посередники – конкретними заходами на мікрорівні.

Проблема асиметрії інформації набуває особливо важливу наукову і практичну значимість. Все гостріше стає потреба у теоретичних розробках, що дадуть змогу виявити наслідки зростаючого впливу інформації та асиметрії інформації на економічні процеси, а також методів зменшення негативного впливу асиметрії інформації як на суб'єкти ринку, так і на економіку загалом.

Література:

1. Барановський О. Предтечі фінансових криз / О. Барановський // Фінанси України. – 2009. – № 3. – С. 3–22.
2. Гончаренко Ю. Украинское зерно уже интегрировано в мировую систему / Ю. Гончаренко // Порты Украины. – 2014. – № 10 – С. 27.
3. Кабанов В. Методологічні засади ідентифікації кризових явищ на ринку фінансових інвестицій в Україні / В. Кабанов // Фінанси України. – 2009. – № 4. – С. 109–117.
4. Ковальчук В. Моделі ринків з асиметричною інформацією у дослідженнях нобелівських лауреатів / В. Ковальчук // Вісник ТНЕУ. – 2009. – № 3. – С. 123–132.
5. Концепції ймовірності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://epi.cc.ua/konseptsii-veroyatnosti18066.html>.
6. Кривцун І. Асиметрія інформації та формування інформаційної інфраструктури ринку / І. Кривцун // Науковий вісник Волинського державного університету. – 1997. – № 8. – С. 71–74.
7. Мазуренко В. Вплив асиметрії інформації на оцінку привабливості зарубіжних електроенергетичних ринків / В. Мазуренко // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2013. – Вип. 116 (ч. II). – С. 23–30.
8. Мінагропрод підвищив прогноз експорту зернових з України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://economics.unian.ua/agro/1260881-minagroprod-pidvischiv-prognoz-eksportu-zernovih-z-ukrajini.html>.
9. Мирлис Дж. Информация и стимулы: экономика кнута и пряника / Дж. Мирлис // Мировая экономическая мысль. – М. : Мысль, 2005. – С. 142–167.
10. Москвиченко И. Управление качеством транспортно-экспедиторского предприятия / И. Москвиченко, В. Стадник // Экономічні інновації : зб. наук. праць. – № 46. – О. : Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, 2011. – С. 289–295.
11. Муравский А. В лидерах по перевалке зерна – порт Южный / А. Муравский // Порты Украины. – 2014. – № 9 – С. 27.
12. Муравский А. Зерно обетованное: Есть ли смысл ускоренно строить зерновые терминалы, или эта «модная тема» только создает в портах Украины избыточные мощности по перевалке? / А. Муравский // Порты Украины. – 2014. – № 10 – С. 26–28.

13. Несовершенства рынка. Асимметрия информации [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://allrefs.net/c5/1qcut/p1>.
14. Розанова Н. Теория организации отраслевых рынков / Н. Розанова, С. Авдашева. – М. : ИЧП Издательство «Магистр», 1998. – 320 с.
15. Перский Ю. Механизм принятия стратегического решения по управлению асимметрией информации на региональном отраслевом рынке / Ю. Перский, Д. Дмитриев // Региональная экономика: теория и практика. – 2009. – № 26. – С. 11–17.
16. Сломан Дж. Экономикс / Дж. Сломан, М. Сатклифф. – СПб. : Питер, 2005. – 830 с.
17. Стадник В. Якість як фактор підвищення конкурентоздатності транспортно-експедиторських підприємств / В. Стадник // Науковий вісник Буковинського державного фінансового-економічного університету. Економічні науки : збірник наукових праць. – Вип. 28. – Ч. 3 – Чернівці : БДФЕУ, 2015. – С. 99–101.
18. Стиглер Дж. Экономическая теория информации / Дж. Стиглер // Вехи экономической мысли. Теория фирмы. Т. 2. / под ред. В. Гальперина. – СПб. : Экономическая школа, 2000. – С. 507–529.
19. Стиглиц Е. Дж. Информация и смена парадигмы в экономической науке / Е. Дж. Стиглиц // Мировая экономическая мысль. – М. : Мысль, 2005. – С. 535–629.
20. Терентьева А. Проблемы асимметрии информации в страховании / А. Терентьева // Страховое дело. – 2008. – № 4. – С. 4–12.
21. Akerlof G. The Market for Lemons: Quality, Uncertainty and the Market Mechanism / G. Akerlof // The Quarterly Journal of Economics. – 1970. – Vol. 84. – P. 488–500.
22. Arrow K.J. Uncertainty and the Welfare Economics of Medical Care / K.J. Arrow. – The American Economic Review. – 1963. – Vol. 53. – № 5. (Dec.). – P. 941–973.
23. Spence M. Job Market Signaling / M. Spence // The Quarterly Journal of Economics. – 1973. – Vol. 87. – P. 355–374.
24. Varian Hal. R. Intermediate Microeconomics: A Modern Approach, Seventh Edition / Hal. R. Varian – 7th edition. – New York : W.W. Norton & Company, 2005. – 784 p.

Крысюк Л.М., Москвиченко И.М., Стадник В.Г. Влияние асимметрии информации на рынок предприятий транспортных услуг

Аннотация. В статье исследованы теоретические вопросы влияния асимметрии информации на рынки. Сформулированы научно-практические рекомендации, направленные на устранение влияния информационной асимметрии на рынок портовых услуг. Дана оценка рынка перевалки зерна. Выявлена информационная асимметрия по проектам строящихся и планируемых зерновых терминалов (мощностей) и наличия зерновой грузовой базы. Выявлены последствия растущего влияния асимметрии информации на экономические процессы.

Ключевые слова: асимметрия, информационная асимметрия, рынок, портовые услуги, перевалка зерна.

Krysiuk L.M., Moskvichenko I.M., Stadnik V.H. Impact of information asymmetry on the transport services market

Summary. The theoretical question on the impact of information asymmetry on markets is studied. Formulated scientific and practical recommendations aimed at elimination of the information asymmetry effect on the market of port services. The estimation of grain handling market is given. Revealed information asymmetry in the projects of constructing and planned grain terminals (power) and the availability of grain cargo base. Revealed the effects of the growing influence of information asymmetry in the economic processes.

Keywords: asymmetry, information asymmetry, market, port services, grain handling market.